

Paris pittoresque – Het straatleven in Parijs

Een bekende en dure serie van meer dan 40 kaarten heeft als titel “Momentopname uit het Amsterdamsche Straatleven”. Ook van Parijs, de hoofdstad van Frankrijk bestaat een vergelijkbare serie.

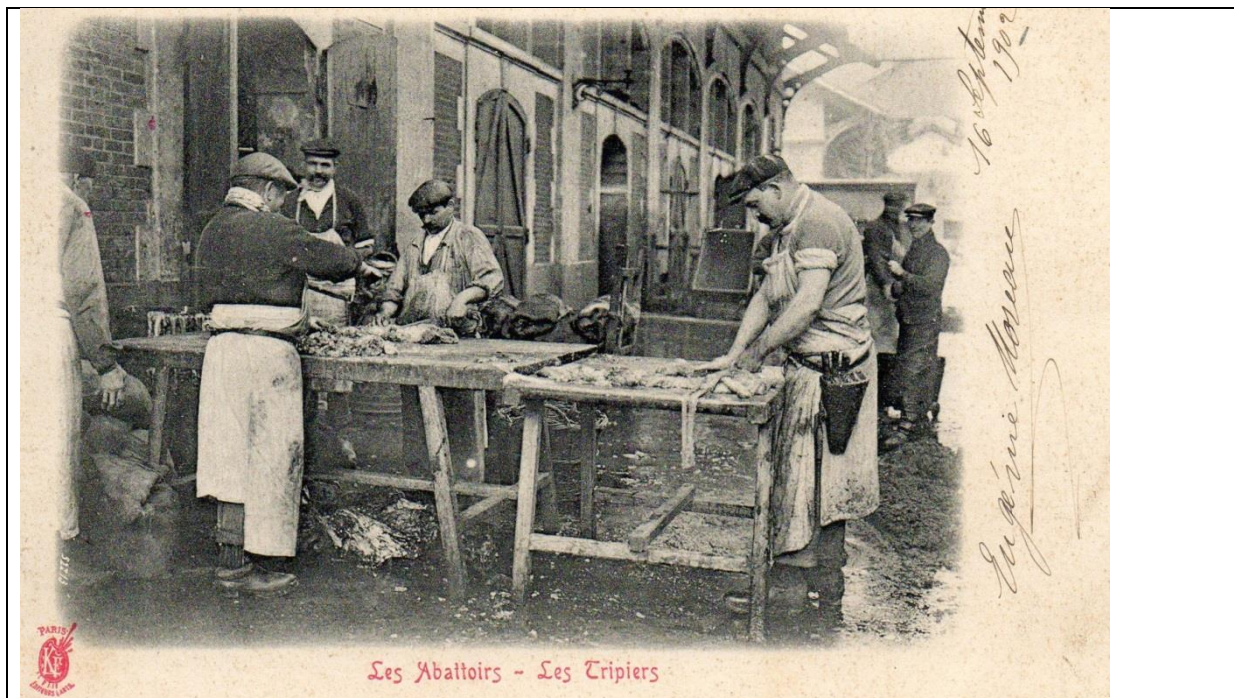
Tante Heiltje stuurt op 19 augustus 1902 een prentbriefkaart met een on-Nederlands tafereel naar Annie Bolle in Driebergen. Het lijkt in eerste oogopslag een Frans straatbeeld met het “Diners-Soupers” op de luifel boven het terras. Op de beeldzijde staat links onder op een schildje PVK Z en het nummer 6171. De letters PVK Z zijn een afkorting van Postkarten-Verlag Künzli in Zürich. Künzli heeft ook kaarten van 's-Gravenhage uitgegeven met hetzelfde schildje links onder. De verstuurde kaart heeft geen titel, mogelijk om deze kaart ook in Nederland te kunnen verkopen.

Collectie Haags Gemeentearchief

Een zwart-wit kaart met de titel Paris pittoresque en Marchande d'oranges, uitgegeven door Künzli frères heeft namelijk dezelfde afbeelding (een koopvrouw met sinaasappels) als de in Nederland verstuurde kaart. Deze kaart heeft links onder op de foto in 5 witte cijfers een clichénummer staan. Deze zwart-wit kaarten zijn zeer waarschijnlijk door Stengel in Leipzig gedrukt. De serie geeft een rijk beeld van het straatleven in Parijs met visverkoopsters, zangers, broodbezorgster, bouquinistes langs de Seine, verkoper van kastanjes (marrons), schoorsteenvegers etc.

Er zijn nog meer gekleurde kaarten uit deze serie bekend, die dezelfde adreszijde hebben als de eerst genoemde kaart en in Nederland of Italië zijn verstuurd. Op deze kaarten staat de naam van de serie: "Paris pittoresque" en bijvoorbeeld de titels: "Marchande de journaux" en "Telegraphistes et patisseries." Mogelijk waren deze kaarten met Franse titels ook in Nederland te koop.

De serie bestaat in vier uitvoeringen:

1. Zwart-wit kaarten uitgegeven door Künzli frères in Zürich met clichénummers op de foto. Deze serie bestaat uit minstens 44 kaarten.
2. Ingekleurde kaarten Paris Pittoresque, uitgegeven door Künzli Zürich. Nummers 6166 t/m 6177.

3. Ingekleurde kaarten Paris Pittoresque, sierrand om afbeelding, beeldvullend. Op de adreszijde staat soms reclame voor diverse producten.
4. Ingekleurde kaarten Paris Pittoresque, sierrand om afbeelding, niet beeldvullend. Op de adreszijde of beeldzijde reclame voor diverse producten. Er zijn geen kaarten gevonden zonder reclame.

Kaarten van de tweede serie, verstuurd in of vanuit Frankrijk, Nederland, Italië of Rusland

Nummer	Titel	Carte Postale	Carte postale Postkarte Cartolina postale
6166	Le suiveur	FR	
6167	Porteuse de pain	FR	
6168	Cocher et sergent de ville	FR	
6169	Marchand de quatre saisons	FR	NL
6170	Télégraphistes et pâtisseries	FR, NL	NL
6171	Marchande d'oranges	FR, NL	NL, NL*
6172	Marchande de fleurs	FR, NL, NL!	NL
6173	Marchande de journaux	FR	NL, NL*, IT
6174	Marchand de marrons	FR	NL
6175	Chanteurs de cour	FR, RU	
6176	Raccommodeur de porcelaine	FR	
6177	Joueur de bonneteau	FR	
NL* = Carte Postale + Briefkaart			
NL! = geen titel			

Met betrekking tot het aantal kaarten in bovenstaande tabel zijn de onderstaande gegevens bekend:

- Alle kaarten die in of vanuit Frankrijk gestuurd zijn hebben alleen Carte Postale op de adreszijde staan en hebben alle een titel.
- Een kaart uit Rusland en vijf kaarten uit Nederland hebben Carte Postale op de adreszijde staan.
- Een kaart uit Nederland heeft het opdruk Briefkaart boven Carte Postale staan.
- Een kaart uit Italië en zeven kaarten uit Nederland hebben Carte postale Postkarte en Cartolina postale op de adreszijde staan.
- Twee Nederlandse kaarten met drie talen op adreszijde hebben geen titel op de beeldzijde staan.

Conclusies

- Vijf kaarten uit de gekleurde serie van Künzli zijn alleen bekend van post in of van Frankrijk.
- De kaarten met drie talen zijn waarschijnlijk bestemd voor export naar Nederland en Italië, maar niet naar Frankrijk.
- In Nederland zijn door opdruk van de tekst Briefkaart, "Franse" kaarten geschikt gemaakt voor de Nederlandse markt.

